

Eurooppa-neuvosto

**Bryssel, 18. joulukuuta 2025
(OR. en)**

EUCO 26/25

CO EUR 21

ILMOITUS

Lähettäjä: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (18. joulukuuta 2025)
– Ukraina

Eurooppa-neuvosto keskusteli Ukrainaan liittyvistä viimeisimmistä tapahtumista. Tässä asiakirjassa oleva teksti sai 25 valtion- tai hallituksen johtajan vahvan tuen.

UKRAINA

1. Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin kanssa.
2. Eurooppa-neuvosto vahvistaa jatkuvan ja vankkumattoman tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Euroopan unioni aikoo jatkossakin antaa kattavaa poliittista, rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomaattista tukea Ukrainalle ja sen kansalle koordinoitusti samanmielisten kumppanien ja liittolaisten kanssa. Eurooppa-neuvosto antaa tunnustusta Ukrainan kansan päättäväisyydelle ja häiriönsietokyvyille sekä sen johdolle Venäjän hyökkäyksen torjumisessa, sillä ne ovat estäneet Venäjää saavuttamasta sotilaallisia tavoitteitaan.
3. Eurooppa-neuvosto vahvistaa EU:n vankkumattoman tuen Ukrainan tielle kohti EU-jäsenyyttä ja panee tyytyväisenä merkille Ukrainan tähän mennessä saavuttaman merkittävän edistymisen erittäin haastavissa olosuhteissa. Euroopan unioni aikoo jatkaa tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa ja tukea maata sen pyrkimyksissä täyttää kaikki edellytykset kokonaisuudessaan ansioihin perustuvan lähestymistavan mukaisesti. Euroopan unioni tukee edelleen Ukrainaa rauhanomaisen ja vauraan tulevaisuuden rakentamisessa Euroopan unionissa.
4. Eurooppa-neuvosto tukee sellaista kattavaa, oikeudenmukaista ja kestävää rauhaa Ukrainassa, jonka perustana ovat YK:n peruskirjan periaatteet ja kansainvälinen oikeus. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen 6. maaliskuuta 2025 vahvistamansa periaatteet, on tyytyväinen meneillään oleviin diplomaattisiin ponnisteluihin sodan lopettamiseksi ja kehottaa Venäjää hyväksymään täydellisen, ehdottoman ja välittömän tulitauon, johon Ukraina on edelleen sitoutunut, ja käymään merkityksellisiä neuvotteluja oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan saavuttamiseksi. Jotta rauha olisi oikeudenmukainen ja kestävä, rajoja ei saa muuttaa voimakeinoin, ja mahdollisessa tulevassa sopimuksessa on kunnioitettava Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta ja taattava Ukrainan pitkän aikavälin turvallisuus ja kyky puolustautua.

5. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot aikovat edelleen osallistua aktiivisesti rauhanpyrkimyksiin perussopimukseen kirjatus, rauhan edistämistä koskevan Euroopan unionin tavoitteen mukaisesti. Ukrainan rauhan tiestä ei voida päättää ilman Ukrainaa. Euroopan unioni päättää asioista, jotka kuuluvat sen toimivaltaan tai jotka vaikuttavat sen turvallisuuteen.
6. Euroopan unioni ja jäsenvaltiot ovat valmiita osallistumaan vankkojen ja uskottavien turvatakuiden antamiseen Ukrainalle, erityisesti halukkaiden koalition kautta yhteistyössä Yhdysvaltojen kanssa. Tähän kuuluu muun muassa tuki Ukrainan kyvylle estää hyökkäykset ja puolustautua tehokkaasti. Euroopan unioni ja jäsenvaltiot osallistuvat toimivaltansa ja suorituskykyjensä puitteissa ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
7. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että Ukraina säilyy häiriönsietokykyisenä ja että sillä on taloudelliset ja sotilaalliset resurssit, jotta se voi edelleen käyttää luonnollista oikeuttaan puolustautua sekä torjua ja estää Venäjän hyökkäys, myös pitkällä aikavälillä.
8. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen lokakuussa 2025 antamansa sitoumuksen vastata Ukrainan kiireellisiin rahoitustarpeisiin vuosina 2026–2027, mukaan lukien sen sotilaallisiin ja puolustustoimiin liittyvät tarpeet, ja arvioi kyseisen sitoumuksen täyttämiseksi käynnissä olevaa työtä.

Ottaen huomioon Eurooppa-neuvoston aiemmat päätelmät, joissa korostetaan, että EU:n lainsäädännön mukaisesti Venäjän varojen olisi pysyttävä pysäytettyinä, kunnes Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan ja korvaa sille sotansa aiheuttamat vahingot, Euroopan unioni hyväksyi ennennäkemättömän tilanteen vuoksi SEUT 122 artiklan perusteella poikkeuksellisia, väliaikaisia ja asianmukaisesti perusteltuja kiireellisiä toimenpiteitä, joilla tällaiset varat pysäytetään jatkuvammalla tavalla. Eurooppa-neuvosto panee merkille kyseisen säädöksen hyväksymisen yhteydessä annetun komission lausuman.

Eurooppa-neuvosto kehottaa komission ja ulkoasiainedustajan äskettäisten ehdotusten pohjalta neuvostoa ja Euroopan parlamenttia jatkamaan Venäjän pysäytettyihin varoihin liittyviin käteisvaroihin perustuvaa sotakorvauslainaa koskevien välineiden teknisiä ja oikeudellisia näkökohtia koskevaa työskentelyä.

Tällä välin, jotta voidaan varmistaa tarvittava taloudellinen tuki Ukrainalle vuoden 2026 toisesta neljänneksestä alkaen, mukaan lukien sen sotilaalliset tarpeet, Eurooppa-neuvosto päättää myöntää Ukrainalle vuosiksi 2026–2027 90 miljardin euron lainan perustuen pääomamarkkinoilta tapahtuvaan EU:n lainanottoon, joka taataan EU:n talousarvion tarjoamalla liikkumavaralla. SEUT 212 artiklaan perustuvan välineen osalta tehtävän tiiviimmän yhteistyön (SEU 20 artikla) puitteissa unionin talousarviosta tämän lainan vakuudeksi käyttöön otetuilla varoilla ei ole vaikutusta Tšekin tasavallan, Unkarin eikä Slovakian rahoitusvelvoitteisiin. Ukraina maksaisi tämän lainan takaisin vasta kun sotakorvaukset on saatu. Siihen saakka varat ovat edelleen pysäytettyinä, ja unioni varaa itselleen oikeuden käyttää niitä lainan takaisinmaksuun noudattaen täysin EU:n ja kansainvälistä oikeutta.

Eurooppa-neuvosto korostaa seuraavia seikkoja Ukrainalle myönnettävän lainan osalta:

- a) Euroopan ja Ukrainan puolustusteollisuuden vahvistaminen;
- b) oikeusvaltioperiaatteen ylläpitämisen jatkaminen Ukrainassa, mukaan lukien korruption torjunta;
- c) tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonne ja kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.

9. Eurooppa-neuvosto painottaa, että jäsenvaltioiden on tärkeää tehostaa toimia, joilla vastataan Ukrainan kiireellisiin sotilaallisiin ja puolustustarpeisiin, erityisesti ilmapuolustuksen ja droonien torjuntajärjestelmien sekä suuren kaliiperin ammusten osalta. Tässä yhteydessä on ratkaisevan tärkeää tukea ja kehittää Ukrainan puolustusteollisuutta sekä investoida siihen, myös perustamalla Ukrainan puolustustuotantoa jäsenvaltioihin. On myös tärkeää vahvistaa edelleen Ukrainan puolustusteollisuuden ja Euroopan puolustusteollisuuden välistä yhteistyötä ja yhdentymistä Ukrainan ainutlaatuisen kokemuksen ja taitotiedon pohjalta. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Ukrainan kanssa tehtävän yhteistyön sisällyttämiseen jäsenvaltioiden puolustusteollisuuden investointisuunnitelmiin Euroopan turvallisuutta edistävän välineen (SAFE) puitteissa.
10. Kaiken sotilaallisen tuen ja turvatakuiden tarjoamisessa Ukrainalle kunnioitetaan kaikilta osin tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa ja otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.
11. Euroopan unioni aikoo edelleen päättäväisesti jatkaa ja lisätä Venäjän painostamista lopettamaan raa'an hyökkäyssotansa ja käymään merkityksellisiä neuvotteluja rauhan saavuttamiseksi. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa valmistelemaan edelleen uutta pakotepakettia, jotta se voidaan esitellä vuoden 2026 alussa ja hyväksyä mahdollisimman pian sen jälkeen. Se korostaa myös, että on tärkeää jatkaa pakotteita koskevaa koordinointia G7-kumppaneiden ja muiden samanmielisten kumppaneiden kanssa ja vahvistaa entisestään kiertämisen vastaisia toimenpiteitä.
12. Eurooppa-neuvosto arvioi Venäjän varjolaivaston toiminnan hillitsemiseksi toteutettuja toimia, jotka ovat tosiasiallisesti vähentäneet Venäjän energiatuloja, ja on tyytyväinen tähän tähtääviin äskettäin hyväksyttyihin uusiin pakotteisiin. Se kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan toimien koordinointia ja tekemään yhteistyötä G7-kumppaneiden kanssa, myös satama- ja rannikkovaltioiden osalta sekä lippuvaltioina toimiviin kolmansiin maihin ja kaikkiin varjolaivaston rakenteisiin liittyviin toimijoihin nähden, jotta voidaan edelleen vähentää Venäjän energiatuloja ja torjua varjolaivaston aiheuttamia merkittäviä riskejä.

13. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi kolmansien maiden sekä niissä vaikuttavien toimijoiden ja yhteisöjen tuen, jonka avulla Venäjä voi jatkaa hyökkäyssotaansa Ukrainaa vastaan. Erityisesti se tuomitsee muun muassa Iranin, Valko-Venäjän ja Pohjois-Korean antaman jatkuvan sotilaallisen tuen. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia maita lopettamaan välittömästi kaiken suoran tai välillisen avun Venäjälle sen Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa, erityisesti kaksikäyttötuotteiden tai niiden komponenttien toimittamisen.
14. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän jatkuvat laajamittaiset hyökkäykset, jotka kohdistuvat siviileihin ja siviilikohteisiin Ukrainassa, myös infrastruktuuriin, sairaaloihin, lääkintätiloihin ja energiajärjestelmään. Se kehottaa lopettamaan välittömästi kaikki Ukrainan ydinlaitosten läheisyydessä toteutettavat sotatoimet, jotka uhkaavat vakavasti niiden turvallisuutta ja turvajärjestelyjä. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehottaa ottamaan käyttöön kaikki toimet, joilla autetaan tukemaan Ukrainaa sen energiajärjestelmän korjaamisessa, jälleenrakentamisessa ja häiriönsietokyvyn vahvistamisessa. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot tehostavat yhteistyössä kumppanien kanssa humanitaarisen avun ja pelastuspalveluavun antamista sekä energian ja siihen liittyvän välineistön toimittamista Ukrainalle.
15. Eurooppa-neuvosto kehottaa jälleen painokkaasti Venäjää ja Valko-Venäjää varmistamaan välittömästi kaikkien laittomasti karkotettujen ja siirrettyjen ukrainalaisten lasten ja muiden siviilien turvallisen paluun ehdoitta Ukrainaan. Muiden humanitaaristen toimien ja luottamusta lisäävien toimien, erityisesti sotavankien vaihdon, on oltava osa rauhaan johtavaa tietä.
16. Euroopan unioni on edelleen vahvasti sitoutunut toimiin, joilla varmistetaan täysi vastuuvollisuus sotarikoksista ja muista vakavimmista rikoksista Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan yhteydessä. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto kehottaa jatkamaan ponnisteluja saattaa toimintavalmiiksi Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevä erityistuomioistuin Euroopan neuvoston yhteydessä. Se on myös tyytyväinen Ukrainan kansainvälisen vaadekomission perustamista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen allekirjoittamiseen ja kehottaa jatkamaan työtä.
17. Eurooppa-neuvosto palaa tähän aiheeseen seuraavassa kokouksessaan.